

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/165/2022
Identifikačné číslo spisu: 7117201041
Dátum vydania rozhodnutia: 11.10.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Ján Šikuta
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:7117201041.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne D. A., nar. XX. J. XXXX, R. XX, F. XXX/XXX, zastúpenej JUDr. Petrom Frankom, advokátska kancelária s.r.o., Košice, Popradská č. 82, IČO: 47 254 980, proti žalovanej G., spol. s.r.o., Košice, R., IA. zastúpenej JUDr. R., advokátkou, Bratislava, Maróthyho 6, o výmenu vecí a náhradu škody, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 12Csp/23/2017, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 31. marca 2022 sp. zn. 5Co/121/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 21. septembra 2018 č. k. 12Csp/23/2017-154 konanie čo do zaplatenia 618,21 eura z titulu náhrady škody zastavil (I.); žalovanú zaviazal k povinnosti vymeniť žalobkyňi motorové vozidlo značky SEAT, model: Ibiza ST, vo výbave: Sport, s motorom 1,2 TSI, s výkonom: 77 kW/105k, vo farbe: L8L8 Phantom čierna, s číslom karosérie (VIN): T a číslom motora: O. XXXXXXXX v cene 13 452 eur zakúpené na základe objednávky číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa 20. septembra 2011 za nové motorové vozidlo rovnakého typu bez vady do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (II.); rozhodol o trovách konania (III.).

1.1. V odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala, aby súd uložil žalovanej povinnosť vymeniť motorové vozidlo značky Seat Ibiza ST, VIN: T (ďalej len „motorové vozidlo“) zakúpené 20. septembra 2011 žalobkyňou od žalovanej za nové motorové vozidlo rovnakého typu bez vady do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň žiadala nahradiť škodu vo výške 618,21 eura, v tejto časti však vzala žalobu späť a súd prvej inštancie žalobu v tejto časti podľa § 145 ods. 2 zákona 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) zastavil. Žalobu odôvodnila tým, že na základe objednávky č. XXXXXXXXXXXX z 20. septembra 2011 kúpila od žalovanej motorové vozidlo, na ktoré jej bola zároveň poskytnutá predĺžená záruka „ClubSERVIS“ v trvaní 48 mesiacov od uvedenia motorového vozidla do prevádzky. V rámci jeho používania sa na motorovom vozidle

opakovane vyskytla vada (28. októbra 2013, 7. januára 2014, 27. októbra 2014), ktorá spočívala v tom, že pri naštartovaní motora sa rozsvietila kontrolka „EPC“ v dôsledku čoho došlo k strate výkonu motoru a nemožnosti riadneho užívania vozidla. Žalobkyňa si vo všetkých troch prípadoch uplatnila nárok na odstránenie predmetnej vady. Keďže v reklamačnom konaní začatom 27. októbra 2014 mala byť reklamácia vybavená najneskôr do 26. novembra 2014, čo splnené zo strany žalovanej nebolo, žalobkyňa si uplatnila nárok na výmenu veci podľa § 18 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „zákon č. 250/2007 Z. z.“). V dôsledku tohto uplatneného nároku sa 29. decembra 2014 medzi nimi uskutočnilo stretnutie v sídle žalovanej, k výmene veci, prípadne k inému uspokojivému riešeniu veci zo strany žalovanej nedošlo. Žalobkyňa si motorové vozidlo vyzdvihla 20. februára 2015.

1.2. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázať, že žalovaná vystupovala ako dodávateľ, ktorá pri uzatváraní a plnení zmluvy konala v rámci predmetu jej obchodnej činnosti. Žalobkyňa vo veci vystupovala ako fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Medzi stranami sporu bola uzatvorená spotrebiteľská zmluva, na základe ktorej si žalobkyňa kúpila od žalovanej motorové vozidlo, ktoré jej bolo protokolárne odovzdané 26. novembra 2011 (č. l. 7). Medzi stranami sporu bola sporná skutočnosť, či žalovaná poskytla žalobkyňi na motorové vozidlo záručnú dobu v trvaní 24 mesiacov, alebo predĺženú záruku o ďalších 24 mesiacov. Záručná doba začala plynúť 26. novembra 2011, t. j. dňom prevzatia motorového vozidla žalobkyňou. Východiskom pre posúdenie dĺžky záručnej doby bol pre súd prvej inštancie zistený fakt, že ide o spotrebiteľský vzťah medzi stranami sporu. V zmysle § 54 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) a § 4 ods. 6 zákona č. 250/2007 Z. z. platí výkladové pravidlo, že v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí taký výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Je síce pravdou, že v zmysle § 620 ods. 1 Občianskeho zákonníka je všeobecná záručná doba 24 mesiacov; ako aj to, že si žalobkyňa od žalovanej prevzala s motorovým vozidlom aj servisnú knižku, v ktorej je na strane 15 uvedená záručná doba v trvaní 2 rokov so začiatkom plynutia od prevzatia motorového vozidla (č. l. 65). V protokole o prevzatí motorového vozidla však žalovaná uvádza, že preberajúci bol oboznámený s obsluhou vozidla a prevzal okrem iného aj „servisnú knižku - predĺžená záruka“ (č. l. 7). Zároveň sa v ňom nachádza aj poučenie preberajúceho - žalobkyne, že prebratím motorového vozidla získava balík doplnkových služieb „ClubSERVIS“, ktoré je možné využívať po uplynutí základnej 2-ročnej záruky poskytovanej výrobcom. Tento doplnkový balík poskytuje zákazníčkovi výhody v oblasti servisu a starostlivosti o vozidlo po dobu ďalších 2 rokov. Pri prevzatí motorového vozidla bola žalobkyňi odovzdaná aj informačná brožúra „ClubSERVIS“, v ktorej jej blahoželala (žalovaná) ku kúpe nového vozidla a zároveň ju informovala o benefitoch, ktoré jej poskytujú. Jedným z týchto benefitov bolo využívanie služieb v sieti autorizovaných servisov značky SEAT, kde bude prípadná porucha na motorovom vozidle odstránená zdarma aj po uplynutí štandardnej záručnej doby v trvaní 24 mesiacov a to až po dobu ďalších 24 mesiacov. Ďalším benefitom je SEAT Service Mobility v trvaní 4 rokov od uvedenia vozidla do prevádzky. Vzhľadom k týmto skutočnostiam sa súd prvej inštancie priklonil k tvrdeniu žalobkyne, pričom v presvedčení o tom, že jej bola žalovanou predĺžená záručná doba na 4 roky, ju mohol utvrdiť aj e-mail od žalovanej z 13. novembra 2014 (č. l. 15), v ktorom sa uvádza, že oprava motorového vozidla žalobkyne z októbra 2013 a z januára 2014, bola vykonaná bezplatne v zmysle garančnej zákazky. Ak by bola záručná doba iba 2-ročná, uplynula by 26. novembra 2013, čiže oprava z januára 2014 by už nebola v záručnej dobe, teda by nemohla byť vykonaná bezplatne. Medzi stranami sporu nebola uzatvorená písomná kúpna zmluva, táto bola nahradená záväznou objednávkou motorového vozidla č. XXXXXXXXXX z 20. septembra 2011 (č. l. 6), protokolom o prevzatí motorového vozidla z 26. novembra 2011 (č. l. 7), servisnou knižkou ako aj brožúrou „O.“. Podľa názoru súdu prvej inštancie si žalobkyňa u žalovanej riadne uplatnila reklamáciu na vady motorového vozidla [zákazkový list č. XXXXX z 28. októbra 2013 (č. l. 10); zákazkový list č. XXXXX zo 7. januára 2014 (č. l. 11); zákazkový list č. XXXXX-X z 27. októbra 2014 (č. l. 12)]. Pri spotrebiteľských zmluvách má byť každá jedna reklamácia vybavená v lehote 30 dní odo dňa jej uplatnenia (§ 18 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z. z.). Ak žalovaná zastáva názor, že reklamácia žalobkyne z 27. októbra 2014 nebola dôvodná, pretože na motorovom vozidle sa žiadna vada nevyskytovala, diagnostika nevykazovala žiadnu vadu, žalovaná mala v lehote 30 dní od prijatia motorového vozidla vybaviť napríklad tým spôsobom, že by ju zamietol. Žalovaná však reklamáciu žalobkyne z 27. októbra 2014 nevybavila žiadnym zo spôsobov uvedených v § 2 písm. m) zákona č. 250/2007 Z. z., preto

vzniklo žalobkyni právo na odstúpenie od zmluvy, alebo právo na výmenu výroku za nový výrobok. Lehota 30 dní je prekluzívnou lehotou, nedá sa predĺžiť. Žalobkyňa si preto listom z 8. decembra 2014 riadne uplatnila nárok na výmenu motorového vozidla za nové.

1.3. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, ods. 2; § 256 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom zo 4. júna 2019 sp. zn. 5Co/31/2019 (č. l. 206) rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietol (I.); rozhodol o trovách konania (II.).

2.1. Výrok I. rozsudku súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť, keďže tento nebol odvolaním napadnutý. Bez nariadenia pojednávania prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods. 1 a 2 CSP, pričom zistil, že nie sú splnené podmienky na potvrdenie II. výroku rozsudku súdu prvej inštancie, ani na jeho zrušenie (§ 389 ods. 1 CSP), preto ho podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalobu zamietol.

2.2. Na odôvodnenie svojho rozhodnutia odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, dospel aj k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobkyňou uplatneného nároku. Z takto zisteného skutkového stavu odvolací súd pri svojom rozhodovaní aj vychádzal. Podľa jeho názoru súd prvej inštancie správne posúdil, že vzťah medzi žalobkyňou a žalovanou je spotrebiteľským vzťahom. Rovnako správne posúdil, že si žalobkyňa uplatnila reklamáciu v záručnej dobe, vychádzajúc zo skutočnosti, že pri kúpe motorového vozidla bola dohodnutá predĺžená záruka z 24 na 48 mesiacov. Aj keď v protokole o prevzatí vozidla z 26. novembra 2011 (č. l. 7) je uvedená 24 mesačná záruka a rovnako je uvedené, že balík „ClubSERVIS“ poskytuje výhody v oblasti servisu a starostlivosti o vozidlo o ďalšie 2 roky, čiže nepredlžuje sa záručná doba, ale s prihliadnutím na spotrebiteľský vzťah je potrebné vychádzať z tvrdenia žalobkyne, že pre kúpu tohto vozidla sa rozhodla z dôvodu predĺženej záruky, ako to žalovaný reklamoval. Keďže žalovaná toto tvrdenie žalobkyne žiadnym relevantným spôsobom nevyvrátila, je potrebné vychádzať zo skutočnosti, že žalobkyňa mala na základe reklamy žalovaného mylnú informáciu o 48 mesačnej záruke. Odvolací súd považoval tiež za správny záver súdu prvej inštancie, ako mala byť reklamácia vybavená (§ 2 písm. m) a § 18 zákona č. 250/2007 Z. z.). Žalovaná nevyriešila reklamáciu v zákonnej 30 dňovej lehote, preto žalobkyni vznikol nárok na výmenu vozidla, alebo vrátenie kúpnej ceny vozidla, či vyplatenie primeranej zľavy z ceny vozidla. Žalobkyňa postupovala v zmysle § 2 písm. m) zákona č. 250/2007 Z. z. a písomne požiadala o výmenu motorového vozidla. Uplatnený nárok žalobkyňa nemohla meniť bez súhlasu žalovanej. Keby trvala na výmene motorového vozidla, žalovaná by reklamované vozidlo nechala u seba a bola by povinná jej poskytnúť nové. Tým, že žalobkyňa 20. februára 2015 (zákazový list č. XXXXX-X, č. l. 68) prevzala motorové vozidlo a žalovaná jej ho vydala, súhlasila so zmenou a žalobkyni tak vznikol nárok na primeranú zľavu, nie na výmenu motorového vozidla, keďže zákon neumožňuje jednotlivé spôsoby vybavenia kombinovať. Ak žalobkyňa mienila vymeniť motorové vozidlo za nové, tak to mohla len v stave, v akom bolo v čase, keď tvrdila, že je vadné a uplatnila si reklamáciu, nie po niekoľkých rokoch jeho užívania. Pri výmene výrobku všeobecne ide o synalagmatický vzťah, pri ktorom podobne, ako pri vrátení veci z dôvodu odstúpenia od zmluvy (analogicky najbližšie), vzájomné práva a povinnosti zmluvných strán sú vo vzájomnej korelácii, teda právu jednej zmluvnej strany zodpovedá vždy povinnosť druhého účastníka právneho vzťahu, teda ide o vzájomné podmienené konanie. Podľa § 560 Občianskeho zákonníka, ak si zo zmluvy majú účastníci plniť navzájom, môže sa domáhať splnenia záväzku len ten, kto sám splnil svoj záväzok skôr alebo je pripravený ho splniť. I ten, kto je povinný plniť vopred, môže svoje plnenie odoprieť až do tej doby, keď bude poskytnuté alebo zabezpečené vzájomné plnenie, ak je plnenie druhého účastníka ohrozené skutočnosťami, ktoré nastali u druhého účastníka, a ktoré mu neboli známe, keď zmluvu uzavrel. Okrem týchto dôvodov žalobu zamietol aj preto, že žalobkyňa v nej túto podmienenosť vzájomných plnení účastníkov daného právneho vzťahu nevyjadrila a žaloba nezodpovedá synalagmatickému záväzku. Podľa odvolacieho súdu žiadna z procesných strán nemôže samostatne uplatniť svoje právo na plnenie. So zreteľom na uvedené sa žalobkyňa v prejednávanej veci nemohla domáhať na súde výmeny motorového vozidla bez toho, aby v žalobe vyjadrila podmienenosť tohto plnenia nárokom druhej strany. Keďže žalobkyňa v petite žaloby túto vzájomnú viazanosť nevyjadrila a súd bol viazaný ich žalobným návrhom, nemohla byť jej žaloba už z tohto dôvodu úspešná a súd nemohol prekročiť žalobný návrh a rozhodnúť o vzájomnej povinnosti oboch účastníkov a keďže

žalobkyňou navrhovaný petit žaloby neobsahuje synalagmatický záväzok bolo potrebné aj z tohto dôvodu žalobu zamietnuť.

2.3. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 2 CSP, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 a 2 CSP.

3. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podali žalobcovia 1/, 2/ (ďalej aj „dovolatelia“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovali z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Dovolací súd pri skúmaní predmetného dovolania postupoval v zmysle ustanovenia § 124 ods. 1 CSP, teda podanie posudzoval podľa jeho obsahu a prišiel k záveru že dovolanie žalobkyne je nielen prípustné (§ 420 písm. f) CSP), ale tiež dôvodné, lebo sa v ňom opodstatnene namietalo, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobkyňi, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

3.1. V odôvodnení zrušujúceho uznesenia 1Cdo 169/2020 z 30. júna 2021, dovolací súd poukázal na to, že odvolací súd vychádzal z riadne zisteného skutkového stavu veci súdom prvej inštancie. Zároveň však vo svojom odôvodnení (bod 19.) na rozdiel od súdu prvej inštancie svoje rozhodnutie doplnil o úvahy týkajúce sa „synalagmatického vzťahu“ vyplývajúceho všeobecne z výmeny výrobku ako takého; konkrétne na posudzovaný prípad aplikoval § 560 OZ, ktorého aplikáciu nemohla v odvolacom konaní žalobkyňa predvídať. Žalobkyňa s dôverou v správnosť záveru súdu prvej inštancie o prípustnosti a dôvodnosti jej žalobou uplatneného nároku prispôsobila svoje konanie (obsahom a formuláciou jej vyjadrenia k odvolaniu) tejto situácii a spoliehala sa, že jej dôvera nebude sklamaná.

3.2. Dovolací súd vytkol odvolaciemu súdu, že z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu (bod 19., 20.) vyplýva, že konečnému záveru jeho rozhodnutia predchádzala pre rozhodnutie veci podstatná okolnosť a to aplikácia § 560 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) a z neho vyplývajúca tzv. podmienenosť vzájomných plnení účastníkov právneho vzťahu. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie ale nevyplýva, že by zistený skutkový stav veci založil na aplikácii tohto ustanovenia s konštatovaním o podmienenosti vzájomných plnení účastníkov tohto právneho vzťahu. Preto tvrdenie odvolacieho súdu, že pri svojom rozhodovaní vychádzal zo záverov, ku ktorým dospel súd prvej inštancie nie je namieste. Z pohľadu výsledkov konania na súde prvej inštancie išlo o „nový“ (v rámci konania neaplikovaný) záver odvolacieho súdu, ku ktorému sa ale žalobkyňa v individuálnych okolnostiach daného sporu nemala možnosť v rámci odvolacieho konania vyjadriť. Odvolanie podala žalovaná, ktorá rovnako vo svojej odvolacej argumentácii nenavrhovala aplikovanie tohto ustanovenia. Tým, že odvolací súd svoje rozhodnutie „nečakane“ založil na tomto závere, odňal žalobkyňi faktickú možnosť namietat správnosť tohto „nového“ právneho názoru a vyjadriť sa k nemu. O tom svedčí aj fakt, že vo svojom odôvodnení (bod 21.) konštatoval, že žalobkyňa túto podmienenosť vzájomných plnení vo svojej žalobe nevyjadrila a žaloba nezodpovedá synalagmatickému záväzku. S týmto záverom však nebola žalobkyňa do rozhodnutia odvolacieho súdu žiadnym spôsobom konfrontovaná, preto postup odvolacieho súdu bol preto v tejto časti procesne nesprávny a založil vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP a dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je nielen prípustné (§ 420 písm. f) CSP), ale tiež dôvodné, lebo sa v ňom opodstatnene namieta, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobkyňi, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

3.3. Z dôvodu, že konanie bolo zaťažené vadou podľa § 420 písm. f) CSP, pre ktorú bolo potrebné rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť, dovolací súd sa v ďalšom už nezaoberal žalobkyňou namietanou prípustnosťou dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP.

4. Odvolací súd následne rozhodol tak, že rozsudkom z 31. marca 2022 sp. zn. 5Co/121/2021 zmenil rozsudok súdu prvej inštancie z 21. septembra 2018 č. k. 12Csp/23/2017-154 vo výroku II. a III. tak, že žalobu zamietol a žalovanému priznal náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu.

4.1. Po zrušení veci dovolacím súdom, odvolací súd vyzval strany sporu, aby sa vyjadrili k možnému použitiu § 560 OZ. Žalobkyňa na základe výzvy oznámila (o.i.), že rozhodnutie prvoinštančného súdu považuje za zákonné a správne. K opätovnému použitiu § 560 OZ v rozhodnutí odvolacieho súdu uviedla, že formulácia žalobného petitu a rozhodnutie súdu sú úplne v poriadku a vyhovujú všetkým formálnym a materiálnym požiadavkám.

4.2. K možnému použitiu § 560 OZ sa vyjadril žalovaný, ktorý (o.i.) uviedol, že žalobkyňa predmetné vozidlo naďalej používa, má najazdených viac ako 100 tis. km a 7 rokov, jeho hodnota je v zjavnom nepomere s hodnotou nového vozidla. Žalovaný v uvedenom tvrdení naznačil, že predpokladom na uplatnenie nároku na výmenu veci by bolo vrátenie vadného motorového vozidla žalovanému ako zákonnú podmienku pre vzájomné plnenie v prípade nároku žalobcu na výmenu veci.

4.3. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zrušení rozsudku dovolacím súdom opätovne prejednal odvolanie žalovaného bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods.1 CSP, v rozsahu vyplývajúcom z § 379 CSP, z hľadiska odvolaním uplatneného odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods.1 písm. h) CSP a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na potvrdenie (§ 387 ods.1 CSP) II. výroku rozsudku, ani na jeho zrušenie (§ 389 ods.1 CSP), preto ho, podľa § 388 CSP, zmenil tak, že žalobu zamietol. Nakoľko žalovaný napadol rozsudok len vo výrokoch II. a III., odvolací súd nemohol podrobiť súdnemu prieskumu výrok I. rozsudku o zastavení konania v časti o zaplatenie 618,21 eura a v tejto časti rozsudok nadobudol právoplatnosť (§ 227 CSP).

4.4. V danom prípade súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne aplikoval § 52 ods. 1, 3, 4 OZ, § 1 ods.1, 2, § 2 písm. d), f), i), k), l), m), p) u), § 3 ods.1, § 4 ods.1 písm. b), ods. 6, § 18 ods.1, 2, 8, 9 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, § 619 ods.1,2, § 620 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 621, § 622 ods.1, 2, § 623 ods.1, § 626 ods.1, § 627 ods.1 OZ. Na zistený skutkový stav neaplikoval § 560 OZ a aplikáciou § 619 ods.1, 2, § 620 ods.1, 2, 3, 4, 5, § 621, § 622 ods.1, 2, § 623 ods.1, § 626 ods.1, § 627 ods. 1 OZ na daný skutkový stav, t. zn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu, nevyvodil správne závery o právach a povinnostiach strán sporu.

4.5. Odvolací súd opakovane zastáva názor (o.i.), že ak žalobkyňa mienila vymeniť reklamované vozidlo za nové, tak to mohla len v takom stave, v akom bolo v čase, keď tvrdila, že je vadné a uplatnila si reklamáciu. Tým, že vozidlo od žalovaného prevzala, zanikla jej možnosť žiadať od žalovaného výmenu vozidla, lebo už nebolo v takom stave, v ktorom si reklamáciu uplatnila a už vôbec nie po niekoľkých rokoch jeho užívania. Z uvedeného dôvodu odvolací súd žalobu zamietol. Ďalej tiež odvolací súd zastával názor, že na základe zisteného skutkového stavu bolo potrebné, o. i., použiť aj citovaný § 560 OZ.

5. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a), b), c) CSP.

5.1. Dovolateľka v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietala viac skutočností, a síce nasledovné:

a/ prekročenie rozsahu odvolania - právny exces - žalobkyňa uviedla v dovolaní, že jeden z dôvodov zamietnutia žaloby bolo podľa odvolacieho súdu aj nesprávna formulácia žalobného petitu. Avšak formulácia petitu nebola predmetom predmetného právneho sporu, nikto ne/správnosť petitu nenamietal v konaní, a z toho dôvodu mala dovolateľka za to, odvolací súd prekročil svoju právomoc, keď sa začal venovať otázke, ktorá nebola predmetom sporu/odvolania. Podľa nej tým odvolací súd prekročil rozsah svojej právomoci a práva na spravodlivý proces. Žalobkyňa pritom poukázala na ustanovenie § 380 ods. 1 CSP, podľa ktorého platí, že odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

b/ nezákonný zásah do skutkového stavu - skutkový exces (otázka ne/existencie vady na vozidle) - v tomto prípade dovolateľka uviedla ustanovenia § 383 a § 384 CSP, a jednak uviedla, že odvolací súd k otázke, ktorú vo svojom rozhodnutí rieši v bode 16.4., mal doplniť/zopakovať dokazovanie sám alebo vrátiť vec súdu prvej inštancie a tým, že tak neurobil svojvoľne konštatoval skutkový záver, ku ktorému nedospel súd prvej inštancie. Tým porušil povinnosť v zmysle ustanovenia § 383 a § 384 CSP a dopustil sa skutkového excesu. Rovnako žalobkyňa tvrdila, že názor uvedený v predmetnom bode 16.4. rozhodnutia odvolacieho súdu je arbitrárne, subjektívne a nemá základ v skutkovom stave zistenom súdom prvej inštancie.

c/ porušenie práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia - k uvedenému žalobkyňa namietala jednak to, že odvolací súd neposkytol odpoveď na jej všetky relevantné otázky/argumenty, ako aj namietala, chaotické konštatovanie ne/vzniku/zániku práva na výmenu vozidla z dôvodu nevybavenia reklamácie v lehote 30 dní.

5.2. Dovolateľka v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 CSP označila viac právnych otázok a namietala nasledovné:

a/ § 421 ods. 1 a), b), c) CSP - žalobkyňa uviedla, že z dôvodu právnej istoty uplatňuje všetky dovolacie dôvody v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 CSP. Označila dve právne otázky, od ktorých záviselo

rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka 1. či v prípade žaloby o výmenu vecí je nevyhnutné žalobný petit formulovať tak, že plnenie žalovaného bude podmienené protiplnením žalobcu v kontexte § 560 a § 457 OZ. Otázka 2. či je možné považovať nedobrovoľné prevzatie vozidla resp. prevzatie vozidla vykonané pod hrozbou vyúčtovania poplatku za uskladnenie zo strany dodávateľa v prípade zamietnutia reklamácie (alebo nevybavenia reklamácie včas) za dohodu o zmene spôsobu vybavenia reklamácie.

a.a./ dovolateľka konkrétne namietala nesprávnosť posúdenia otázky žalobného petitu a s tým v súvislosti neexistenciu povinnosti vyjadrenia synalagmatického plnenia v žalobnom petite. K uvedenému označila niekoľko rozhodnutí Krajských súdov (porovnaj 8. strana dovolania žalobkyne - č.l. 395 p.v.).

a.b./ rovnako namietala nesprávnosť posúdenia otázky zániku nároku na výmenu vozidla. Uviedla, že odvolací súd v predmetnej veci bol toho názoru, že žalobkyňa prevzala vozidlo od žalovaného čím došlo k dohode o zmene spôsobu vybavenia reklamácie. Uvedené odvolací súd popísal v bodoch 19.3 a 21.2 dotknutého rozhodnutia. Žalobkyňa však považuje za nesprávne právne posúdenie túto úvahu, názor odvolacieho súdu, pretože podľa žalobkyne práve (len) žalobca trval na výmene vozidla. Takýto právny názor by podľa dovolateľky prichádzal do úvahy vtedy, ak by obe strany súhlasili s tým, že po oprávnenej a uznanej reklamácií si žalobca prevezme auto. Preto podľa nej neprišlo k dobrovoľnému prevzatíu/odovzdaniu vozidla a základe dohody.

b/ § 421 ods. 1 a), c) CSP - právna otázka 3. - k uvedenému dovolaciemu dôvodu žalobkyňa označila jednu právnu otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Právna otázka 3. či je predpokladom pre vznik práv vyplývajúcich zo zodpovednosti za vady (právo od zmluvy odstúpiť alebo právo na výmenu výrobku za nový výrobok) len plynutie 30 dňovej lehoty podľa ustanovenia § 18 ods. 4 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov alebo sa vyžaduje aj existencia samotnej vady tak ako to tvrdí odvolací súd odkazujúci na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/220/2017 z 11. októbra 2018. V tomto prípade žalobkyňa uviedla, že odvolací súd vychádzal z rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/220/2017 z 11. októbra 2018, ktorý konštatoval, že samotné uplynutie 30 dňovej lehoty nezakladá vznik práva na výmenu vecí ale je potrebné, aby k tomu pristúpila ďalšia skutočnosť a síce existencia vady. K uvedenému označila rozhodnutia najvyššieho súdu, sp. zn. 6MCdo/16/2011 z 27. marca 2013, ďalej označila R 126/2014 a v zátvorke uviedla „podobne 6Cdo/45/2017 z 30. augusta 2018“.

6. Žalovaný sa k dovolaniu žalobkyne vyjadril nesúhlasne. Dovolanie žalobkyne považoval za nedôvodné, preto navrhol, aby predmetné dovolanie najvyšší súd podľa ustanovenia § 448 CSP zamietol.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

8. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na príslušnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania.

10. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho

konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad.

11. Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím) musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch. Ak by dovolací súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (por. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

12. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú špecifikované v ustanoveniach § 420 CSP (prípustnosť dovolania pre vady zmätočnosti) a § 421 CSP (prípustnosť dovolania pre riešenie právnej otázky).

13. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa v dovolaní uviesť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a náležitým spôsobom označiť dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

dovolací dôvod
§ 420 písm. f) CSP

14. V zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP platí, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

16. Pod porušením práva na spravodlivý proces z hľadiska § 420 písm. f) CSP treba rozumieť taký procesný postup súdu, ktorým súd zasiahol do Ústavou Slovenskej republiky, resp. Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd garantovaných práv dovolateľa, v dôsledku čoho bolo dovolateľovi znemožnené domáhať sa práva na súdnu ochranu prostriedkami, ktoré mu zákon priznáva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

17. Treba podčiarknuť, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017, 1Cdo/253/2021, 1Cdo/150/2022).

18. Dovolateľka v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP vo svojom dovolaní uviedla viaceré námietky (viď bod 5.1. a/, b/, c/ tohto rozhodnutia). Dovolací súd sa k nim postupne vyjadrí.

19. Žalobkyňa namietala (viď bod 5.1. a/ tohto rozhodnutia), že odvolací súd prekročil svoju právomoc, keď sa začal venovať otázke nesprávnej formulácie žalobného petitu, (pre ktorý dôvod aj žalobu zamietol), ktorá nebola predmetom sporu/odvolania. Podľa nej sa mal odvolací súd pridržať ustanovenia § 380 ods. 1 CSP, podľa ktorého platí, že odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

19.1. Dovolací súd je toho názoru, že súdy počas celého konania zisťujú a skúmajú určité/obligatórne podmienky konania, na základe ktorých možno alebo naopak, bez ktorých nemožno v konaní pokračovať. Rovnako, ak súd dospeje k záveru, že žalobný petit nie je správne naformulovaný tak v časti, v ktorej je „nesprávny“ môže súd žalobu zamietnuť (v tej-ktorej časti, prípadne celú žalobu), v opačnom prípade, teda ak by súd žalobu, resp. časť žaloby nezamietol, vydal by nevykonateľné rozhodnutie.

19.2. Žalobný petit (návrh na výrok rozsudku súdu) musí byť presný, určitý a zrozumiteľný. Je to nutné z toho dôvodu, že súd musí celkom presne vedieť, o čom má konať a rozhodnúť, lebo súd nemôže účastníkom priznať iné práva a uložiť im iné povinnosti, než sú navrhované. Pokiaľ je žalobný petit nesprávny, t.j. vymedzenie práv a im zodpovedajúcich povinností v ňom obsiahnutých je nepresné, neurčité alebo nezrozumiteľné, prevzatie takéhoto petitu do výroku súdneho rozhodnutia by malo za následok, že by rozhodnutie bolo nevykonateľné. Uvedené požiadavky nie sú formálne, ale nevyhnutné pre výsledok konania, teda pre to, aby rozhodnutie bolo vykonateľné a aby mohli nastať účinky žalobcom zamýšľané (I. ÚS 233/97).

19.3. Nedostatok zákonom stanovených náležitostí návrhu na začatie konania bráni jeho vecnému prejednávaniu a pokračovaniu v konaní (viď tiež rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/221/2007, 3Cdo/126/2011).

19.4. Navyše dovolací súd dodáva, že prípadná nesprávna formulácia žalobného petitu nie je odvolacím dôvodom. Z uvedeného preto vyplýva, že nemožno v tejto súvislosti spomínať ustanovenie § 380 ods. 1 CSP, a teda že by odvolací súd prejednával otázku žalobného petitu nad rámec svojej právomoci.

20. Ďalej dovolateľka namietala (viď bod 5.1. b/ tohto rozhodnutia), že odvolací súd mal doplniť/zopakovať dokazovanie (v určitých otázkach) sám alebo vrátiť vec súdu prvej inštancie a tým, že tak neurobil svojvoľne konštatovať skutkový záver.

20.1. Dovolací súd k tejto námietke dovolateľky uvádza, že dokazovaním je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu, a nie účastníkov konania (viď tiež uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/99/2011, 2Cdo/141/2012, 3Cdo/212/2012, 4Cdo/125/2012, 5Cdo/251/2012, 6Cdo/36/2011 a 7Cdo/34/2011). Pokiaľ súd v priebehu civilného konania (prípadne) nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (viď R 125/1999). V takom prípade môžu byť síce nedostatočne zistené rozhodujúce skutkové okolnosti (čo v konečnom dôsledku môže viesť dokonca až k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), táto nesprávnosť ale v zmysle už dávnejšej judikatúry najvyššieho súdu nezakladá vadu zmätočnosti (k tomu viď R 37/1993 a rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/219/2013, 3Cdo/888/2015, 4Cdo/34/2011, 5Cdo/149/2010, 6Cdo/134/2010, 6Cdo/60/2012, 7Cdo/86/2012 a 7Cdo/36/2011).

20.2. Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov, nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu zmätočnosti, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania. Súdna prax sa ustálila na názore, že ak súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania (viď R 42/1993, ale aj rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/85/2010, 1Cdo/18/2011, 3Cdo/268/2012, 4Cdo/314/2012, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/104/2010, 7Cdo/248/2012).

20.3. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani v zmysle novej právnej úpravy civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných

dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (viď rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017, 2Cdo/319/2021).

21. Žalobkyňa tiež namietala (viď bod 5.1. c/ tohto rozhodnutia) porušenie práva na riadne odôvodnenie, v rámci ktorého dôvodu uviedla jednak to, že odvolací súd neodpovedal, na všetky, podľa dovolateľky, relevantné otázky, ako aj chaotické odôvodnenie dotknutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

21.1. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie vecí prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

21.2. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. V odôvodnení svojich rozhodnutí súdy oboch inštancií popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán konania a dôkazov vykonaných v konaní, uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali, a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odôvodnenie odvolacieho súdu sa vporadúva so všetkými podstatnými rozhodujúcimi skutočnosťami. Jeho myšlienkový postup je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal.

21.3. Na základe uvedeného možno konštatovať, že odvolací súd pri hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov neopomenul vziať do úvahy žiadnu z namietaných skutočností či skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo, z uvedeného je zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že dovolateľka sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje, a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jej predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľka so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama o sebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

21.4. Dovolací súd zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu (účastníkom konania), ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

22. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľka neopodstatnene namietala, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom jej znemožnil uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP).

dovolacie dôvody

§ 421 ods. 1 písm. a), b), c) CSP

23. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa

potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

24. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

25. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť, a označením konkrétneho rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť, v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená. Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a) CSP (1Cdo/36/2017, 2Cdo/5/2017, 3Cdo/74/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017).

25.1. Pokiaľ procesná strana v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, nevyvedie právnu otázku, neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, alebo neuvedie ako mala byť tá-ktorá otázka správne riešená, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach alebo predpokladoch o tom, ktorú otázku, a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo byť neefektívne a nedosahujúce zákonom určený cieľ. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky a nekonkretizovania podstaty odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nemôže najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili súd prvej inštancie a odvolací súd; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen všeobecne novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj konkrétne cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (8Cdo/50/2017, 8Cdo/78/2017, 8Cdo/141/2017).

26. Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, uvedený dôvod predpokladá, že danú právnu otázku dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu preto daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Súčasná právna úprava dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená, a z tohto pohľadu rozhodnúť o prípustnosti dovolania. V konkrétnom prípade musí dovolateľ relevantne odôvodniť, že dovolanie je prípustné, pretože zásadná právna otázka nebola dovolacím súdom dosiaľ riešená, pričom dôvodom dovolania potom môže byť len otázka právneho posúdenia a spochybnenie jej vyriešenia zo strany odvolacieho súdu a ako aj odôvodnenie právneho záveru, ktorý zastáva dovolateľ (porovnaj Števec M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, str. 1382).

27. Pre právnu otázku relevantnú z hľadiska § 421 ods. 1 písm. c) CSP je nevyhnutné, aby išlo o otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Zároveň musí ísť o otázku, ktorú už riešil aj dovolací súd, v jeho rozhodnutiach je ale táto otázka riešená rozdielne. Dôležitá je súčasná nejednotnosť rozhodovania dovolacieho súdu (nie minulé, už prekonaná a neexistujúca rozdielnosť rozhodovania). Ustanovenie § 421 ods. 1 písm. c) CSP za relevantnú označuje otázku, ktorá „je“ (teda nie „bola“) dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, je jeho (procesnou) povinnosťou: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ označením konkrétnych (odlišných, napríklad aj navzájom si protirečiacich) rozhodnutí dovolacieho súdu doložiť, že predmetná právna otázka je dovolacím súdom skutočne rozhodovaná rozdielne.

28. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu, ako aj o otázku procesnoprávnu, (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Na to, aby na základe dovolania podaného podľa uvedeného ustanovenia mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti (vecnej prejednávateľnosti) dovolania, zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (napr. rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/64/2018). K posúdeniu dôvodnosti dovolania, a teda vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení), môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania.

29. Dovovateľka v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP vo svojom dovolaní uviedla viaceré námietky (viď bod 5.2. a/, b/ tohto rozhodnutia) a označila viaceré právne otázky, od ktorých záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Dovovací súd preto uvádza nasledovné.

30. Žalobkyňa označila dve právne otázky, od ktorých záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj s bodom 5.2. a/, a.a./, a.b./ tohto rozhodnutia). Otázka 1. či v prípade žaloby o výmenu vecí je nevyhnutné žalobný petit formulovať tak, že plnenie žalovaného bude podmienené protiplnením žalobcu v kontexte § 560 a § 457 OZ. Otázka 2. či je možné považovať nedobrovoľné prevzatie vozidla resp. prevzatie vozidla vykonané pod hrozbou vyúčtovania poplatku za uskladnenie zo strany dodávateľa v prípade zamietnutia reklamácie (alebo nevybavenia reklamácie včas) za dohodu o zmene spôsobu vybavenia reklamácie.

31. K otázke 1. dovolací súd uvádza, že je naformulovaná dostatočne zrozumiteľným spôsobom a ide o právnu otázku, ktorú majú na mysli citované ustanovenia vyššie. K tejto otázke dovovateľka konkrétne namieta nesprávnosť posúdenia otázky žalobného petitu a s tým v súvislosti neexistenciu povinnosti vyjadrenia synalagmatického plnenia v žalobnom petite. K uvedenému označila niekoľko rozhodnutí Krajských súdov (porovnaj 8. strana dovolania žalobkyne - č.l. 395 p.v.).

31.1. Ak v tejto súvislosti žalobkyňa namietala dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP (otázka č. 1), treba podotknúť, že nespĺnila všetky zákonom predpokladané podmienky (porovnaj bod 22. tohto rozhodnutia), pretože z troch spomínaných podmienok splnila iba to, že konkretizovala právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviedla, ako ju riešil odvolací súd. Ďalej však nevysvetlila a označením konkrétneho rozhodnutia najvyššieho súdu nedoložila, v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Treba konštatovať, že rozhodnutia odvolacích súdov, ktoré vo svojom dovolaní podporne k tejto otázke uviedla, nemôžeme brať do úvahy, nakoľko nejde o ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu. Rovnako riadne neuviedla, ako mala byť táto otázka správne riešená. Sama polemika dovovateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

31.2. Ďalej dovovateľka označila, ako dovolací dôvod ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b) CSP (otázka č. 1), teda že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (porovnaj bod 23. tohto rozhodnutia). Uvedený dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP však neobstojí, pretože dovovateľkou nastolená právna otázka už najvyšším súdom riešená bola, a to v rozsudku najvyššieho súdu z 26. februára 2009 sp. zn. 3Cdo/115/2008, ktorého hlavnou podstatou bolo to, že vzájomná viazanosť plnenia musí byť vyjadrená aj v petite žaloby; ak to tak nie je, nemôže súd žalobe vyhovieť. Pre úplnosť, dovolací súd uvádza nasledovný úryvok z predmetného rozsudku. „.....V dôsledku vzájomnej viazanosti a podmienenosti práv a povinností účastníkov zo zrušenej zmluvy (§ 457 OZ) je aj procesné uplatnenie a uspokojenie práva jednej zmluvnej strany (na vrátenie ceny diela) viazané na uspokojenie obdobného práva druhej zmluvnej strany (na vrátenie predmetu diela), a že povinnosť jednej z nich plniť je viazaná

na rovnakú povinnosť druhej. Žiadna z nich teda nemôže samostatne uplatniť svoje právo na plnenie, poskytnuté podľa zrušenej zmluvy, lebo § 457 OZ upravuje nielen spôsob, ale aj rozsah vzájomného plnenia. So zreteľom na uvedené sa žalobcovia v prerokováanej veci mohli domáhať na súde vrátenia svojho plnenia bez toho, aby v žalobe vyjadrili podmienenosť tohto plnenia nárokom druhej strany, len ak by sami neboli povinní vrátiť plnenie žalovanému (teda len ak by podľa zrušenej zmluvy plnil výlučne on alebo ak by do vyhlásenia rozsudku splnili svoju povinnosť vrátiť žalovanému jeho plnenie). Zo spisu však vyplýva, že o tieto prípady v danej veci nešlo. Vzhľadom na to sa žalobcovia nemohli domáhať samostatného plnenia, ale uvedenú vzájomnosť a podmienenosť práv, a povinností účastníkov primerane mali vyjadriť v petite žaloby. Keďže žalobcovia v petite žaloby túto vzájomnú viazanosť reštitučných povinností účastníkov nevyjadrili a súd bol viazaný ich žalobným návrhom (§ 153 ods. 2 OSP), nemohla byť ich žaloba už z tohto dôvodu úspešná. Za daného skutkového stavu nebolo možné vyhovieť žalobe, ktorá nezodpovedala § 457 OZ a ani prekročiť žalobný návrh, a rozhodnúť o vzájomnej povinnosti oboch účastníkov vrátiť si poskytnuté plnenia....".

31.3. Pre objektívnosť je potrebné uviesť, že k tomuto záveru sa priklonil aj Ústavný súd Slovenskej republiky (napr. uznesenie Ústavného súdu SR z 19. 3. 2014, sp. zn. I. ÚS 119/2014; uznesenie Ústavného súdu SR z 21.10.2010, sp. zn. I. ÚS 360/2010). Možno preto uzavrieť, že žalovanou vymedzená právna otázka bola rozhodovacou činnosťou najvyššieho súdu vyriešená.

31.4. Ďalej dovolateľka označila, a to v súvislosti s otázkou č. 1, ako dovolací dôvod ustanovenie § 421 ods. 1 písm. c) CSP. V danom prípade musí dovolací súd opäť konštatovať, že dovolateľka nespĺnila všetky (už spomenuté) podmienky v zmysle zákona (porovnaj bod 24. tohto rozhodnutia). Dovolateľka síce konkretizovala právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviedla, ako ju riešil odvolací súd, ale označením konkrétnych (odlišných, napríklad aj navzájom si protirečiacich) rozhodnutí dovolacieho súdu nedoložila, že predmetná právna otázka je dovolacím súdom skutočne rozhodovaná rozdielne.

31.5. Na základe vyššie uvedeného dovolací súd uzatvára, že prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP, v zmysle dovolateľkou označenej otázky č. 1, nie je daná.

32. Otázkou 3. (porovnaj bod 5.2. písm. b) tohto rozhodnutia), dovolateľka naformulovala a v dovolaní ju spájala s ustanovením § 421 ods. 1 a), c) CSP. Právna otázka 3. či je predpokladom pre vznik práv vyplývajúcich zo zodpovednosti za vady (právo od zmluvy odstúpiť alebo právo na výmenu výrobku za nový výrobok) len plynutie 30 dňovej lehoty podľa ustanovenia § 18 ods. 4 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov alebo sa vyžaduje aj existencia samotnej vady tak ako to tvrdí odvolací súd odkazujúci na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/220/2017 z 11. októbra 2018.

32.1. Ak v tejto súvislosti žalobkyňa namietala dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP (otázka č. 3), treba podotknúť, že nespĺnila všetky zákonom predpokladané podmienky (porovnaj bod 22. a 24. tohto rozhodnutia). Dovolateľka len konkretizovala právnu otázku riešenú odvolacím súdom. Neuviedla, ako mala byť táto otázka riešená správne. Riadne nevysvetlila v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, pretože len uviedla, bez akýchkoľvek zdôvodnení, že odvolací súd vychádzal z rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/220/2017 z 11. októbra 2018, ktoré rozhodnutie je v rozpore s rozhodnutiami najvyššieho súdu, sp. zn. 6MCdo/16/2011 z 27. marca 2013, ďalej označila R 126/2014 a v zátvorke uviedla „podobne 6Cdo/45/2017 z 30. augusta 2018". Prítom neuviedla ako mala byť táto otázka správne riešená a nevysvetlila v čom spočíval odklon, ktorý tvrdí, že nastal. Dovolací súd však pripomína a podčiarkuje, že sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

33. Najvyššiemu sudu sa žiada dodať vo všeobecnosti k ustanoveniu § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP, že už vo viacerých rozhodnutiach dovolací súd vysvetlil (napríklad porovnaj so sp. zn. 6Cdo/123/2017, 1Cdo/253/2021), že v prípade ak dovolateľ prípustnosť dovolania odôvodnil písm. a) a zároveň aj písm. b) a písm. c) § 421 ods. 1 CSP, tak súčasná existencia všetkých týchto predpokladov prípustnosti dovolania sa bez ďalšieho z povahy veci vylučuje. Nemožno totiž odôvodňovať prípustnosť dovolania tým, že určitá právna otázka je rozhodovacou praxou dovolacieho súdu riešená ustálene a zároveň, že

dovolacím súdom nebola riešená, resp. že je ním riešená rozdielne. Takéto odôvodnenie prípustnosti dovolania je vnútorne rozporné. Označený nedostatok v odôvodnení predpokladov prípustnosti dovolania má za následok aj nemožnosť aplikácie § 440 CSP o viazanosti dovolacím dôvodom so vzájomne sa vylučujúcimi predpokladmi jeho prípustnosti. Vo svojej podstate znamená odôvodnenie dovolania neprípustným dovolacím dôvodom. Nesprávne právne posúdenie veci je prípustným dovolacím dôvodom len, ak sa týka otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ak je splnený predpoklad podľa písm. a) alebo podľa písm. b) alebo podľa písm. c) § 421 ods. 1 CSP. Navyše v preskúmvanej veci bola dovolateľka zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, ktorý podľa odvolacieho súdu teda nevymedzil uplatnený dovolací dôvod (nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom) spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP v spojení s § 421 tohto právneho predpisu. Prípád nelogického označenia všetkých „troch písmen“, t. j. § 421 ods. písm. a) až c) CSP tak evokuje len „náhodné“ označenie dovolacích dôvodov zo strany dovolateľa, ktorý sa spolieha na to, že jeden z nich „prejde“. Dovolateľ nemôže náhodile skúšať, s ktorým z dovolacích dôvodov „uspeje“ a z toho dôvodu označiť „pre istotu“ všetky. Uvedený systém nie je správny, právne naopak, je priečiaci sa zákonu, napríklad v zmysle už uvedeného ustanovenia § 440 CSP.

34. K ustanoveniu § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolací súd tiež pripomína, že všetky predpoklady, resp. podmienky prípustnosti dovolania (v zmysle tohto ustanovenia) musia byť naplnené/splnené kumulatívne. Hoci len jedna z podmienok ostala nespĺnená súd nemôže pristúpiť ani k „vymýšľaniu/domýšľaniu“ otázok, či k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil súd prvej inštancie a odvolací súd, a v súvislosti s tým ani vyhľadávať všetky (do úvahy prichádzajúce) rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky, inak v opačnom prípade by uskutočnil dovolací súd prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP.

35. Možno teda konštatovať, že dovolateľka tak nevymedzila ňou uvádzané dovolacie dôvody spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

36. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že prípustnosť dovolania uplatneného dovolateľkou podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP prípustné nie je, a preto dovolací súd prejednávne dovolanie ako procesne neprípustné podľa § 477 písm. c) CSP odmietol a v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP prípustnosť nie je daná, preto dovolací súd dovolanie žalobcov podľa § 447 písm. f) CSP odmietol, ako dovolanie, v ktorom dovolací dôvod nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

37. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

38. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.